

EDIȚIE ÎN LIMBA ROMÂNĂ

دور المرأة في إصلاح المجتمع

Dawr al-mar'a fī iṣlāḥ al-mujtama'

Rolul femeii în îndreptarea societății

Muḥammad ibn Ṣāliḥ
al-ʿUthaymīn

INSTITUTUL TAWHID
tawhid.ro

Muḥammad ibn Ṣāliḥ al-ʿUthaymīn

Rolul femeii în îndreptarea societății

și răspunsuri juridice care o privesc pe femeia musulmană

دور المرأة في إصلاح المجتمع

Dawr al-mar'a fī iṣlāḥ al-mujtama'

Institutul Tawhid

România · 2026

Titlul original: دور المرأة في إصلاح المجتمع وفتاوى تهم المرأة المسلمة

Ediția I

Ediția arabă a referințelor: Fundația Șeicului Muḥammad ibn Šāliḥ

al-‘Uthaymīn, 1436 H.

Ediția Fundației rezervă toate drepturile, cu excepția tipăririi pentru distribuire gratuită după revizuirea Fundației Șeicului Muḥammad ibn Šāliḥ al-‘Uthaymīn.

Textul arab al citatelor coranice: Tanzil Quran Text, Uthmani v1.1, © 2007–2026

Tanzil Project, Creative Commons Attribution 3.0, <https://tanzil.net>. Sunt permise copierea și distribuirea textuală; modificarea textului nu este permisă.

Actualizări: <https://tanzil.net/updates/>.

Ediția-sursă: Text arab integral: IslamEnc, cartea 137, versiunea 1.0. Referințe

bibliografice: Fundația Șeicului Muḥammad ibn Šāliḥ al-‘Uthaymīn, ediția a V-a, 1436 H.

Institutul Tawhid · <https://www.tawhid.ro>

Cuprins

Introducere	1
1 Importanța rolului femeii în îndreptarea societății	3
2 Temeliile contribuției femeii la îndreptarea societății	4
3 Răspunsuri juridice care o privesc pe femeie	14

Introducere

În numele lui Allah, Cel Milostiv, Îndurător!

Toată lauda I se cuvine lui Allah. Îl laudăm, Îi cerem ajutorul și iertarea și căutăm adăpost la Allah de răul sufletelor noastre și de relele faptelor noastre. Pe cel pe care Allah îl călăuzește nimeni nu-l poate rătăci, iar pe cel pe care El îl lasă să rătăcească nimeni nu-l poate călăuzi. Mărturisesc că nu există nicio divinitate demnă de adorare în afară de Allah, Unicul, Care nu are niciun asociat. Mărturisesc că Muḥammad este robul și Trimisul Său. Allah Preaînaltul l-a trimis cu călăuzirea și religia adevărului. El a transmis mesajul, a împlinit însărcinarea încredințată, a dorit binele comunității și s-a străduit pe calea lui Allah așa cum se cuvine. Binecuvântările și pacea lui Allah să fie asupra lui, a familiei, a companionilor săi și a celor care îi urmează în bine până în Ziua Judecății. În cele ce urmează:

Îmi face plăcere să mă aflu la Colegiul Intermediar de Fete din Jeddah astăzi, marți, douăzeci și trei din luna Rabī‘ al-thānī, anul o mie patru sute doisprezece, pentru a exprima ceea ce gândesc despre acest subiect însemnat: rolul femeii în îndreptarea societății.

Spun, așadar, cerând ajutorul lui Allah, Atotputernicul și Mărețul, și rugându-L să-mi dăruiască izbândă în a spune ceea ce este corect și drept:

Rolul femeii în îndreptarea societății are o importanță foarte mare, deoarece îndreptarea societății este de două feluri:

Primul fel: îndreptarea vieții publice.

Aceasta are loc în piețe, în moschei și în alte domenii ale vieții publice. În ea predomină rolul bărbaților, deoarece ei sunt cei care ies și se arată în aceste spații.

Al doilea fel: îndreptarea societății între zidurile casei.

Aceasta are loc în locuințe, iar cea mai mare parte a sarcinii le este încredințată femeilor, căci femeia este stăpâna casei. Allah Preaslăvitul și Preaînaltul le-a adresat soțiilor Profetului — Allah să-l binecuvânteze și să-i dăruiască pace! — următoarea poruncă:

﴿وَقَرْنَ فِي بُيُوتِكُنَّ وَلَا تَبَرَّجْنَ تَبَرُّجَ الْجَاهِلِيَّةِ الْأُولَىٰ ۚ وَأَقِمْنَ
 الصَّلَاةَ وَآتِينَ الزَّكَاةَ وَأَطِعْنَ اللَّهَ وَرَسُولَهُ ۚ إِنَّمَا يُرِيدُ اللَّهُ
 لِيُذْهِبَ عَنْكُمُ الرِّجْسَ أَهْلَ الْبَيْتِ وَيُطَهِّرَكُمْ تَطْهِيرًا﴾^ج

Rămâneți în casele voastre și nu vă arătați podoabele cum se arătau în vremea de neștiință de odinioară! Împliniți rugăciunea, dați dania obligatorie și ascultați de Allah și de Trimisul Său! Allah dorește să îndepărteze de la voi necurăția, o, oameni ai Casei, și să vă curățească pe deplin.

Coran, 33:33

1 Importanța rolului femeii în îndreptarea societății

După cele spuse, socotim că nu greșim dacă afirmăm că îndreptarea unei jumătăți a societății, sau chiar a unei părți mai mari, depinde de femeie. Aceasta din două motive:

Primul motiv: femeile sunt egale la număr cu bărbații, dacă nu chiar mai numeroase. Mă refer la faptul că cei mai mulți dintre urmașii lui Adam sunt femei, după cum arată Sunna profetică. Totuși, acest raport diferă de la o țară la alta și de la o epocă la alta. Într-o țară, femeile pot fi mai numeroase decât bărbații, iar într-o altă țară poate fi invers. La fel, într-o vreme femeile pot fi mai numeroase decât bărbații, iar în altă vreme poate fi invers. În orice caz, femeia are un rol mare în îndreptarea societății. Mai există un lucru care arată importanța acestui rol.

Al doilea motiv: la începutul creșterii lor, generațiile se formează în brațele femeilor. De aici se vede cât de importantă este îndatorirea femeii în îndreptarea societății.

Temeliile contribuției femeii la îndreptarea societății

Pentru ca importanța femeii în îndreptarea societății să se împlinească, ea are nevoie de anumite însușiri sau temelii care să-i îngăduie să-și îndeplinească sarcina. Iată câteva dintre aceste temelii:

Prima temelie: femeia să fie ea însăși dreaptă.

Femeia să fie ea însăși dreaptă, pentru a fi un exemplu bun și un model ales pentru celelalte femei. Dar cum ajunge femeia să fie dreaptă?

Orice femeie trebuie să știe că nu va ajunge la îndreptare decât prin cunoaștere. Prin cunoaștere înțeleg cunoașterea religioasă, pe care o primește fie din cărți, dacă îi este cu putință, fie din vorbele învățaților, indiferent dacă aceștia sunt bărbați sau femei.

În vremea noastră, femeii îi este foarte ușor să primească învățătura din vorbele învățaților prin intermediul casetelor înregistrate. Aceste casete — și lauda I se cuvine lui Allah — au un rol mare în îndrumarea societății spre bine și îndreptare, atunci când sunt folosite în acest scop.

Așadar, pentru îndreptarea femeii este necesară cunoașterea, căci nu există îndreptare fără cunoaștere. Ea se primește fie din vorbele învățaților, fie din cărți.

A doua temelie: exprimarea limpede și elocvența.

Allah să-i dăruiască femeii puterea de a se exprima limpede și elocvent: o vorbire curgătoare și o exprimare lămurită, prin care să spună fidel ceea ce gândește și să dezvăluie înțelesurile din inima și sufletul ei. Mulți oameni pot avea asemenea înțelesuri, dar nu sunt în stare să le exprime sau le exprimă în cuvinte

nelămurite și lipsite de elocvență. Atunci nu se împlinește scopul pe care vorbitorul îl urmărește: îndreptarea oamenilor.

Pornind de aici, întrebăm: care este mijlocul prin care se ajunge la aceasta, adică la exprimare limpede și elocventă și la redarea gândurilor prin cuvinte fidele, care dezvăluie ceea ce se află în suflet?

Spunem: calea este ca femeia să aibă unele cunoștințe despre științele limbii arabe: gramatica, morfologia și retorica ei. Este, așadar, nevoie să urmeze lecții în aceste domenii, chiar dacă puține, astfel încât să-și exprime corect gândurile și să poată face ca înțelesurile să ajungă în inimile femeilor cărora li se adresează.

A treia temelie: înțelepciunea.

Femeia să aibă înțelepciune în chemarea la Allah și în transmiterea învățaturii către cele cărora li se adresează. Înțelepciunea înseamnă a pune lucrul la locul potrivit, după cum au spus învățații. Faptul că Allah îi dăruiește robului înțelepciune este una dintre binefacerile Sale. Allah, Atotputernicul și Mărețul, spune:

ج
﴿يُؤْتِي الْحِكْمَةَ مَنْ يَشَاءُ وَمَنْ يُؤْتَ الْحِكْمَةَ فَقَدْ أُوتِيَ
خَيْرًا كَثِيرًا﴾

*El dăruiește înțelepciune cui voiește; iar cel căruia i se dăruiește
înțelepciune a primit mult bine.*

Coran, 2:269, fragment

Cât de des este ratat scopul și apare o deficiență atunci când lipsește înțelepciunea! Ține de înțelepciunea în chemarea la Allah să-l tratezi pe interlocutor potrivit stării lui. Dacă este neștiutor, este tratat într-un fel potrivit neștiinței sale. Dacă este cunoscător, dar are o anumită neglijență, nepăsare și lipsă de atenție, este tratat potrivit stării lui. Dacă este cunoscător, dar are trufie și respinge adevărul, este tratat potrivit acestei stări.

Oamenii sunt, așadar, de trei feluri: neștiutorul, cunoscătorul delăsător și cunoscătorul îndărătnic.

Nu-i putem trata pe toți la fel; trebuie să-l așezăm pe fiecare în locul care i se potrivește. De aceea, când Profetul — Allah să-l binecuvânteze și să-i dăruiască pace! — l-a trimis pe Mu'adh în Yemen, i-a spus: *«Vei ajunge la un popor dintre oamenii Cărții.»*¹ Profetul i-a spus aceasta pentru ca Mu'adh să le cunoască starea, să se pregătească pentru ei în felul cerut de acea stare și să li se adreseze tot potrivit ei.

Exemple ale înțelepciunii folosite de Profet în chemarea sa

Folosirea înțelepciunii în chemarea la Allah este dovedită de întâmplări petrecute cu cel mai înțelept dintre oameni în această chemare: Profetul Muḥammad — Allah să-l binecuvânteze și să-i dăruiască pace! Să dăm câteva exemple:

Primul exemplu: beduinul care a urinat în moschee.

Al-Bukhārī, Muslim și alții au relatat de la Anas ibn Mālik — Allah să fie mulțumit de el! — că un beduin a intrat în moschee, s-a retras într-o parte și a început să urineze. Companionii, cuprinși de râvnă, i-au cerut să se oprească și au strigat la el. Dar Profetul — Allah să-l binecuvânteze și să-i dăruiască pace! —, căruia Allah îi dăruise înțelepciune în chemarea la El, i-a muștrat și a spus: «Nu-l întrerupeți», adică nu-i întrerupeți urinarea. Când beduinul a terminat, Profetul a poruncit să se verse peste urină o găleată cu apă. Apoi l-a chemat pe beduin și i-a spus: «Aceste moschei nu sunt potrivite pentru vreo murdărie sau necurăție; ele sunt pentru rugăciune, pentru citirea Coranului și pentru pomenirea lui Allah, Atotputernicul și Mărețul», ori cuvinte asemănătoare.²

1 Al-Bukhārī, Cartea daniei obligatorii, capitolul despre faptul că nu se iau bunurile cele mai de preț ale oamenilor ca danie, nr. 1458; Muslim, Cartea credinței, capitolul despre chemarea la cele două mărturisiri și la prescripțiile Islamului, nr. 19.

2 Al-Bukhārī, Cartea abluțiunii, capitolul despre faptul că Profetul — Allah să-l binecuvânteze și să-i dăruiască pace! — și oamenii l-au lăsat pe beduin..., nr. 219; Muslim, Cartea purificării, capitolul despre obligația de a spăla urina și celelalte necurății când ajung în moschee, nr. 285.

Imamul Aḥmad — Allah să aibă milă de el! — a relatat că acest beduin a spus: *«O, Allah! Ai milă de mine și de Muḥammad și nu mai avea milă de nimeni împreună cu noi!»*³

Din această întâmplare desprindem învățăminte:

Primul învățământ: companionii — Allah să fie mulțumit de ei! — au fost cuprinși de râvnă și au strigat la beduin. De aici înțelegem că nu este îngăduit să aprobăm răul, ci trebuie să ne grăbim să-l muștrăm pe cel care îl săvârșește. Dar dacă graba duce la o vătămare mai mare, trebuie să avem răbdare până când acea urmare mai gravă nu mai există. De aceea, Profetul — binecuvântările și pacea să fie asupra lui! — i-a oprit și chiar i-a muștrat, cerându-le să nu-l împiedice pe beduin și să nu strige la el.

Al doilea învățământ: Profetul — Allah să-l binecuvânteze și să-i dăruiască pace! — a îngăduit să continue un rău pentru a înlătura unul mai mare. Răul pe care l-a lăsat să continue a fost urinarea beduinului. Răul pe care l-a înlăturat astfel era că, dacă beduinul s-ar fi ridicat, nu s-ar fi putut întâmpla decât unul dintre două lucruri:

Primul: s-ar fi ridicat cu părțile intime descoperite, pentru a nu-și murdări hainele cu urină. Astfel, s-ar fi murdărit o parte mai mare a moscheii, iar omul s-ar fi arătat oamenilor cu părțile intime descoperite. Acestea sunt două urmări rele.

Al doilea: dacă nu s-ar fi ridicat în acest fel, și-ar fi acoperit părțile intime, dar hainele i s-ar fi murdărit de urină. Pentru a evita aceste două urmări rele, Profetul — binecuvântările și pacea să fie asupra lui! — l-a lăsat să termine. În plus, răul urinării în moschee se produsese deja de la început; dacă omul s-ar fi ridicat, acel rău nu ar fi fost înlăturat.

3 Aḥmad, 2/239.

De aici desprindem un învățământ: dacă înlăturarea unui rău nu duce decât la un rău și mai mare, trebuie să ne abținem, pentru a înlătura răul mai mare prin cel mai mic. Aceasta are un temei în Cartea lui Allah. Allah Preaînaltul spune:

﴿وَلَا تَسُبُّوا الَّذِينَ يَدْعُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ فَيَسُبُّوا اللَّهَ عَدَوًّا
بَغَيْرِ عِلْمٍ﴾

Nu-i insultați pe cei pe care ei îi cheamă în afara lui Allah, căci ei Îl vor insulta pe Allah, din dușmănie, fără cunoaștere.

Coran, 6:108, fragment

Știm cu toții că insultarea zeilor politeiștilor este dintre lucrurile iubite de Allah, Atotputernicul și Mărețul. Dar când insultarea acestor zeități duce la insultarea Celui care nu merită să fie insultat — Domnul, Atotputernicul și Mărețul —, Allah Preaslăvitul și Preaînaltul ne oprește să le insultăm zeii și spune:

﴿وَلَا تَسُبُّوا الَّذِينَ يَدْعُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ فَيَسُبُّوا اللَّهَ عَدَوًّا
بَغَيْرِ عِلْمٍ﴾

Nu-i insultați pe cei pe care ei îi cheamă în afara lui Allah, căci ei Îl vor insulta pe Allah, din dușmănie, fără cunoaștere.

Coran, 6:108, fragment

Al treilea învățământ: Trimisul — Allah să-l binecuvânteze și să-i dăruiască pace! — a poruncit să se verse peste urină o găleată cu apă. De aici învățăm că este mai bine să ne grăbim să înlăturăm răul, căci amânarea are neajunsuri. Profetul — binecuvântările și pacea să fie asupra lui! — ar fi putut amâna curățirea aceluia loc din moschee până când oamenii ar fi avut nevoie să se roage acolo, iar locul să fie curățit atunci. Dar este mai bine ca omul să înlătore răul îndată, ca să nu-l împiedice mai târziu neputința ori uitarea. Acesta este un punct foarte

important: omul să se grăbească să înlăture răul, de teamă că în viitor nu-l va mai putea înlătura ori îl va uita.

De pildă, dacă o haină este atinsă de o necurăție, fie că omul se roagă în ea, fie că nu, este mai bine să spele necurăția îndată și să nu amâne. Mai târziu poate uita ori poate fi neputincios să o înlăture, fie pentru că nu are apă, fie din alt motiv.

De aceea, când Profetului — Allah să-l binecuvânteze și să-i dăruiască pace! — i-a fost adus un băiețel, iar el l-a așezat în poală și băiețelul a urinat acolo, Profetul a cerut apă și a turnat-o îndată peste urină. Nu a amânat curățirea hainei până la vremea rugăciunii, pentru motivul amintit mai înainte.

Al patrulea învățământ: Profetul — binecuvântările și pacea să fie asupra lui! — i-a explicat beduinului rostul moscheilor: ele au fost construite pentru rugăciune, citirea Coranului și pomenirea lui Allah. Sau, după cum a spus: *«Nu sunt potrivite pentru vreo murdărie ori necurăție.»*

Așadar, moscheile trebuie cinstite, curățate și purificate. În ele nu trebuie să se facă decât lucrurile pentru care au fost construite, care Îl mulțumesc pe Allah Preaînaltul: rugăciunea, citirea Coranului, pomenirea lui Allah și altele asemenea.

Al cincilea învățământ: când omul îl cheamă pe altul cu înțelepciune, blândețe și delicatețe, dobândește mai mult din ceea ce urmărește decât dacă ar încerca să îndrepte lucrul prin asprime. Beduinul a fost pe deplin convins de ceea ce l-a învățat Profetul — Allah să-l binecuvânteze și să-i dăruiască pace! —, până într-atât încât a spus acele cuvinte cunoscute:

«O, Allah! Ai milă de mine și de Muḥammad și nu mai avea milă de nimeni împreună cu noi!»⁴

Vedem că Profetul — Allah să-l binecuvânteze și să-i dăruiască pace! — a folosit blândețea și delicatețea cu acest om, fiindcă era, fără îndoială, neștiutor. Un om care cunoaște sfințenia moscheii și obligația de a o cinsti nu ar putea să se ridice înaintea oamenilor și să urineze într-o parte a ei.

4 Al-Bukhārī, Cartea bunelor purtări, capitolul despre mila față de oameni și animale, nr. 6010.

Un alt exemplu: companionul care a avut relații cu soția sa în timpul unei zile de Ramadan.

Al-Bukhārī și Muslim au relatat de la Abū Hurayra — Allah să fie mulțumit de el! — că un om a venit la Profet — Allah să-l binecuvânteze și să-i dăruiască pace! — și a spus: «*O, Trimis al lui Allah! Sunt pierdut!*» El a întrebat: «*Ce te-a făcut să pieri?*» Omul a răspuns: «*Am avut relații cu soția mea în Ramadan, pe când posteam.*» Este un păcat foarte mare ca omul să aibă în mod voit relații cu soția sa în timp ce postește în Ramadan. Cum l-a tratat Profetul? L-a muștrat? I-a vorbit aspru? L-a dojenit? Nu, căci omul venise căindu-se și regretând, fără să se întoarcă nepăsător de la fapta ori să disprețuiască ceea ce făcuse. Profetul l-a întrebat dacă găsește un rob pe care să-l elibereze ca ispășire pentru fapta sa. El a răspuns: «*Nu.*»

L-a întrebat dacă poate posti două luni la rând. El a răspuns: «*Nu.*» A întrebat: «*Poți hrăni șaizeci de sărmani?*» El a răspuns: «*Nu.*» Apoi omul s-a așezat. Profetului i-au fost aduse curmale și i-a spus: «*Ia-le și dă-le ca milostenie*», adică drept ispășire. Omul a întrebat: «*Cuiva mai sărac decât mine, o, Trimis al lui Allah? Pe Allah! Între cele două întinderi de lavă ale Medinei nu este nicio familie mai săracă decât a mea.*» Profetul a râs până i s-au văzut măselele, apoi a spus: «*Hrănește-ți familia cu ele.*»⁵

În această întâmplare sunt învățăminte. Printre ele: Profetul nu l-a tratat cu asprime pe acest om, nu l-a muștrat și nu l-a dojenit, căci venise căindu-se și regretând. Este o deosebire între un om îndărătnic și un om pașnic, care vine să ne ceară ajutorul și să-l scăpăm de situația în care a căzut. De aceea, Profetul l-a tratat astfel și l-a trimis înapoi la familie cu câștigul primit de la Trimisul lui Allah: curmalele pe care, dacă nu ar fi fost sărac, ar fi fost dator să le dea hrană pentru șaizeci de sărmani.

5 Al-Bukhārī, Cartea postului, capitolul despre cel care are relații conjugale în Ramadan..., nr. 1936; Muslim, Cartea postului, capitolul despre interdicția severă a relațiilor conjugale în timpul zilei de Ramadan pentru cel care postește, nr. 1111.

Al treilea exemplu: omul care a strănutat în timpul rugăciunii. Acesta se află în hadithul lui Mu‘āwiya ibn al-Ḥakam — Allah să fie mulțumit de el! Când s-a alăturat Profetului la rugăciune, unul dintre oameni a strănutat și a spus: «*Laudă lui Allah!*» Mu‘āwiya i-a spus: «*Allah să aibă milă de tine!*» Oamenii s-au uitat țintă la el, dezaprobandu-i vorbele. El a spus: «*Vai mie! De ce vă uitați la mine?*» Ei au început să-și lovească coapsele. Când am văzut că voiau să mă facă să tac, am tăcut. Când Trimisul lui Allah a terminat rugăciunea — tatăl și mama mea să fie răscumpărare pentru el! —, nu am văzut înaintea lui sau după el un învățător care să învețe mai bine. Pe Allah! Nu m-a certat, nu m-a lovit și nu m-a insultat. A spus: «*În această rugăciune nu se cuvine nimic din vorbirea oamenilor. Ea este numai preamărirea lui Allah, proclamarea măreției Sale și citirea Coranului*», ori cuvinte asemănătoare.⁶

Al patrulea exemplu: omul care purta un inel de aur.

Este întâmplarea omului care purta un inel de aur, după ce Profetul arătase că aurul este oprit bărbaților acestei comunități. Profetul — binecuvântările și pacea să fie asupra lui! — a spus: «*Unul dintre voi ia un cărbune aprins și și-l pune în mână!*» Apoi a scos el însuși inelul și l-a aruncat. După ce Profetul a plecat, omului i s-a spus: «*Ia-ți inelul și folosește-l!*» El a răspuns: «*Pe Allah! Nu voi lua un inel pe care l-a aruncat Profetul.*»⁷

În această purtare se află o anumită asprime față de acel om. Se pare că lui îi ajunsese deja vestea că aurul este oprit bărbaților acestei comunități. De aceea, Profetul l-a tratat astfel, mai aspru decât pe cei amintiți mai înainte.

Așadar, cel care cheamă la Allah trebuie să-l trateze pe fiecare potrivit stării sale. Există neștiutorul care nu cunoaște, cunoscătorul care dă dovadă de slăbiciune și lene și cunoscătorul îndărătnic și trufaș. Fiecare trebuie tratat potrivit situației sale.

6 Muslim, Cartea moscheilor și a locurilor de rugăciune, capitolul despre interzicerea vorbirii în rugăciune, nr. 537.

7 Muslim, Cartea îmbrăcămintei, capitolul despre aruncarea inelului de aur, nr. 2090.

A patra temelie: buna creștere a copiilor.

Femeia să-și crească bine copiii, fiindcă ei sunt bărbații și femeile viitorului. La începutul creșterii lor, pe această mamă o întâlnesc. Dacă mama are un caracter bun, ba chiar este devotată în adorare, are purtări bune și se poartă frumos, iar copiii cresc sub îngrijirea ei și sunt educați astfel, ei vor avea o mare înrâurire asupra îndreptării societății.

De aceea, femeia care are copii trebuie să se îngrijească de ei și de educația lor. Dacă nu reușește singură să-i îndrepte, să ceară ajutorul tatălui lor sau, dacă nu au tată, al celui răspunzător de ei: un frate, un unchi patern, un nepot de frate ori altcineva.

Femeia nu trebuie să se resemneze cu starea de fapt și să spună: *«Oamenii au mers pe această cale, iar eu nu pot schimba nimic.»* Dacă am rămâne astfel, resemnați în fața realității, îndreptarea nu s-ar împlini. Îndreptarea trebuie să schimbe ce este stricat în ceva bun și să schimbe ce este bun în ceva mai bun, până când lucrurile ajung drepte.

Resemnarea față de starea de fapt nu își are locul în legea islamică. Când Profetul a fost trimis într-o comunitate politeistă, care adora idoli, rupea legăturile de rudenie, nedreptăța și îi asupra pe oameni fără drept, el nu s-a resemnat. Allah nici nu i-a îngăduit să se resemneze cu acea stare, ci i-a spus:

﴿فَاصْدَعْ بِمَا تُؤْمَرُ وَأَعْرِضْ عَنِ الْمُشْرِكِينَ﴾

Vestește deschis ceea ce ți se poruncește și îndepărtează-te de politeiști!

Coran, 15:94, fragment

I-a poruncit să proclame adevărul, să se îndepărteze de cei neștiutori și să treacă peste neștiința și dușmănia lor până când își va împlini însărcinarea. Și aceasta s-a petrecut.

Da, cineva ar putea spune: *«Ține de înțelepciune să schimbăm lucrurile, dar nu cu viteza pe care o dorim, deoarece societatea se află într-o stare potrivnică îndreptării pe care o dorim.»* Atunci, pentru a-i îndrepta pe oameni, trebuie să-i trecem de la lucrul cel

mai important la cele de mai mică importanță. Adică începem cu îndreptarea a ceea ce este cel mai important și mai urgent, apoi îi conducem pe oameni treptat, până când se împlinește scopul urmărit.

A cincea temelie: activitatea în chemarea la Allah.

Femeia să aibă un rol în educarea celorlalte femei în cadrul societății, fie la școală, fie la universitate, indiferent dacă studiile sunt postuniversitare, cum sunt studiile superioare avansate, ori la celelalte niveluri de învățământ.

La fel, în cadrul societății, prin vizitele dintre femei în care se pot rosti cuvinte folositoare.

Am aflat — și lauda I se cuvine lui Allah — că unele femei au un rol mare în această privință și organizează întâlniri pentru femei dedicate științelor religioase ori științelor limbii arabe. Fără îndoială, acesta este un lucru bun, pentru care femeia merită laudă și a cărui răsplată îi rămâne după moarte. Profetul — binecuvântările și pacea să fie asupra lui! — a spus:

«Când omul moare, faptele sale se întrerup, în afară de trei: o milostenie care continuă să aducă folos, o cunoaștere de care oamenii beneficiază sau un copil drept care se roagă pentru el.»⁸

Dacă femeia este activă în societatea ei și răspândește chemarea la Allah prin vizite ori întâlniri la școală sau în alte locuri, va avea o mare înrâurire și un rol larg în îndreptarea societății.

Acestea sunt lucrurile care mi-au venit acum în minte despre rolul femeii în îndreptarea societății și despre mijloacele prin care se îndeplinește această îndreptare.

Îi cer lui Allah să facă din noi oameni călăuziți, care călăuzesc, oameni dreți, care îi îndreaptă pe ceilalți, și să ne dăruiască îndurare de la El. El este Dăruitorul. Toată lauda I se cuvine lui Allah, Domnul lumilor. Allah să-l binecuvânteze pe Profetul nostru Muḥammad, familia și companionii săi și pe cei care îi urmează în bine până în Ziua Judecății și să le dăruiască pace.

8 Muslim, Cartea testamentului, capitolul despre răsplata care îi mai ajunge omului după moarte, nr. 1631.

3 Răspunsuri juridice care o privesc pe femeie

Întrebarea 1: În colegiu există femei care le dau elevelor răspunsul juridic că mersul în mașină cu șoferul nu constituie izolare în doi, khalwa, că învățații au păreri diferite în această privință și că, presupunând că ar constitui khalwa, interdicția ar ține de închiderea căilor care duc la rău, iar lucrurile de acest fel intră sub cele amintite de Ibn al-Qayyim. Ce părere aveți despre aceasta, venerabile șeic?

Răspuns: În numele lui Allah, Cel Milostiv, Îndurător! Toată lauda I se cuvine lui Allah, Domnul lumilor. Allah să-l binecuvânteze pe Profetul nostru Muḥammad, familia și companionii săi și pe cei care îi urmează în bine până în Ziua Judecății și să le dăruiască pace.

S-a transmis în mod autentic de la Trimisul lui Allah că a spus: *«Feriți-vă să intrați la femei!»* Ei au întrebat: *«O, Trimis al lui Allah! Dar ruda soțului?»* El a răspuns: *«Ruda soțului este moartea.»*⁹ Adică trebuie să ne ferim de el așa cum ne ferim de moarte. Această expresie este una dintre cele mai puternice forme de mustrare și interdicție, fiindcă fuga de moarte ține de firea cunoscută a oamenilor, ba chiar și de firea animalelor. Dacă izolarea rudei soțului cu soția rudei sale este numită moarte, aceasta înseamnă că trebuie să fugim de ea.

9 Al-Bukhārī, Cartea căsătoriei, capitolul despre faptul că un bărbat nu rămâne singur cu o femeie decât în prezența unui maḥram, nr. 5232; Muslim, Cartea salutului, capitolul despre interzicerea izolării în doi cu o femeie străină, nr. 2172.

S-a transmis tot în mod autentic că el a ținut o cuvântare și a spus: «*Niciun bărbat să nu rămână singur cu o femeie decât în prezența unei rude maḥram*»¹⁰, adică a unei rude cu care căsătoria îi este oprită pentru totdeauna.

Cât despre femeia care se află singură în mașină cu un șofer care nu îi este maḥram, chiar dacă unii învățați au spus că aceasta nu constituie khalwa, dacă nu este khalwa, este ceva și mai grav. Șoferul conduce mașina cum voiește. Am primit întrebări în această privință care arată primejdia situației. Oricât de cast ar fi omul, în această stare Satana circulă prin el precum sângele, îl ispitește și îi făgăduiește plăceri. Dacă ispita nu apare prima dată, poate apărea a doua ori a treia oară.

În privința răspunsului unor femei întemeiat pe dezacordul învățaților: dacă am vrea să facem din dezacordul lor un mijloc de a da răspunsuri care îngăduie ceea ce sensul vădit al textelor oprește, s-ar produce multe neajunsuri și am ajunge să vânăm îngăduințele. Învățații — Allah să aibă milă de ei! — au arătat că vânarea îngăduințelor este oprită și că omului nu îi este permis să urmărească înlesnirile învățaților. Dimpotrivă, el trebuie să urmeze ceea ce dovada stabilește ca obligație, interdicție sau îngăduință.

În privința afirmației celui care întreabă că interzicerea izolării în doi ține de închiderea căilor spre rău, îi spunem: care este dovada ta că ea ține de acest domeniu? Poate ține de scopurile urmărite în sine, nu de mijloace. Adică Profetul a oprit izolarea cu femeia în sine, pentru ea însăși, fără ca ea să fie doar un mijloc spre desfrâu; izolarea însăși poate fi un lucru pe care Legiuitorul a urmărit să-l oprească. Atunci nu se aplică vorbele lui Ibn al-Qayyim invocate în întrebare: ceea ce este oprit ca mijloc devine îngăduit când există o nevoie. El a dat exemplul schimbului curmalelor proaspete pe curmale uscate, care este oprit, dar este îngăduit la nevoie, în cazul numit 'arāyā. Învățații

10 Al-Bukhārī, Cartea căsătoriei, capitolul despre faptul că un bărbat nu rămâne singur cu o femeie decât în prezența unui maḥram, nr. 5233; Muslim, Cartea pelerinajului, capitolul despre călătoria femeii cu un maḥram pentru pelerinaj și alte scopuri, nr. 1341.

au mai dat exemplul folosirii unui vas reparat cu puțin argint, când este nevoie să fie unită o spărtură: aceasta este îngăduită, deși băutul din vase de aur și argint, ori din vase care conțin ceva din ele, este oprit.

În orice caz, răspunsul nostru este următorul:

Mai întâi: cine a spus că aceasta ține de închiderea căilor spre rău și de interzicerea mijloacelor?

În al doilea rând: puterea pornirii sufletului spre ispita legată de femeie poate face ca izolarea în doi să fie ea însăși un lucru urmărit de lege spre a fi oprit, mai ales când bărbatul din mașină este tânăr, iar femeia este și ea tânără.

Întrebarea 2: Soțul unei femei nu este de acord ca ea să se acopere înaintea fraților lui. Îi este îngăduit să-și descopere fața, acoperindu-și tot restul trupului?

Răspuns: Nu. Ea trebuie să-și acopere fața, fie că soțul este de acord, fie că nu. Trebuie însă să-l convingă că descoperirea feței înaintea băraților care nu îi sunt maḥram este oprită, până când el se convinge de aceasta. Dacă nu se convinge, ea trebuie să caute mulțumirea lui Allah, chiar dacă oamenii se mânie. Căci celui care caută mulțumirea lui Allah chiar cu prețul mâniei oamenilor Allah îi este de ajuns împotriva greutăților pricinuite de oameni. Iar asupra celui care caută mulțumirea oamenilor cu prețul mâniei lui Allah, Allah Se mânie și îi face și pe oameni să se mânie.

Nici soției și nici altcuiva nu îi este îngăduit să încalce porunca lui Allah pentru mulțumirea soțului ori a altor oameni.

Întrebarea 3: În urma unei certe, un bărbat a divorțat de soția sa pe când ea era însărcinată. După o vreme, în urma altei certe, a pronunțat pentru a doua oară divorțul, de trei ori. Apoi a contactat-o din nou, adică a treia oară, prin telefon și i-a spus: «Ți-am dat divorțul de trei ori când eram mânios, iar acum ești divorțată de un milion de ori.» Întrebarea este: această femeie este divorțată de un milion de ori sau cum stau lucrurile?

Răspuns: Nu este divorțată de un milion de ori, căci limita divorțurilor stabilită de lege este de trei. Dar dacă se dovedește că pronunțarea din mijloc a avut loc într-o mânie atât de puternică încât omul nu se mai stăpânea, ea nu produce efect. Atunci pronunțările care produc efect sunt prima, când a divorțat de ea pe când era însărcinată, și ultima, când a pronunțat divorțul cu stăpânire de sine, dar a ales un milion în loc de unul. În această situație spunem: dacă au nelămuriri, să ia legătura cu noi pentru a stabili cele necesare formulării unui răspuns juridic.

Întrebarea 4: O femeie întreabă despre soțul ei, care nu se roagă împreună cu adunarea, ci se roagă acasă. Să rămână cu el ori să ceară desfacerea căsătoriei?

Răspunsul este:

Să nu ceară desfacerea căsătoriei, adică nu este obligată să o ceară și poate rămâne cu el. Dar trebuie să-l sfătuiască mereu, să-i amintească teama de Allah și să-i arate pedeapsa celui care lipsește de la rugăciunea în comun. Să-i arate și răsplata celui care se roagă împreună cu adunarea și că rugăciunea în comun este cu douăzeci și șapte de trepte mai bună decât rugăciunea făcută singur. Poate că Allah îl va călăuzi prin ea.

Întrebarea 5: Purtarea unei mantii ‘abāya brodate este considerată afișare a podoabelor?

Răspuns: Fără îndoială, purtarea unei mantii sau a unui vâl brodat ține de afișarea podoabelor. Allah Preainaltul le-a spus soțiilor Profetului:

﴿وَقَرْنَ فِي بُيُوتِكُنَّ وَلَا تَبَرَّجْنَ تَبَرُّجَ الْجَاهِلِيَّةِ الْأُولَى﴾

Rămâneți în casele voastre și nu vă arătați podoabele cum se arătau în vremea de neștiință de odinioară!

Coran, 33:33, fragment

Și a spus:

﴿وَلَا يَضْرِبْنَ بِأَرْجُلِهِنَّ لِيُعْلَمَ مَا يُخْفِينَ مِنْ زِينَتِهِنَّ﴾

Să nu lovească pământul cu picioarele, pentru a se afla ce ascund din podoabele lor.

Coran, 24:31, fragment

Dacă Allah le-a oprit pe soțiile Profetului să-și afișeze podoabele ca în vremea de neștiință de odinioară și le-a oprit pe femeile credincioase să lovească pământul cu picioarele pentru a se afla podoabele lor ascunse, aceasta arată că nu este îngăduit să fie arătat ori descoperit ceea ce constituie o podoabă, căci aceasta ține de afișarea podoabelor.

Să se știe că, pe cât îmbrăcămintea femeii este mai departe de a stârni ispita, pe atât este mai bună și mai potrivită pentru ea și o ajută mai mult să se teamă de Allah și să se lege de El.

Întrebarea 6: O femeie folosește pilule contraceptive pentru a-și încheia studiile sau pentru a amâna sarcina, fiindcă are un copil mic. Dar soțul nu dorește aceasta, ci dorește copii.

Răspuns: Femeii nu îi este îngăduit să folosească un mijloc care împiedică sarcina decât cu acordul soțului ei, oricare ar fi motivele. La fel, bărbatului nu îi este îngăduit să împiedice ceea ce duce la procreare decât cu acordul soției sale. De aceea, învățații

au spus că retragerea înaintea ejaculării îi este oprită bărbatului fără încuviințarea soției.

Dar dacă soțul i-a îngăduit soției să folosească un mijloc care împiedică sarcina, care este hotărârea privind folosirea acestor pilule?

Părerea mea, întemeiată pe ceea ce am auzit de la medici, este că interzicerea folosirii lor este mai aproape de adevăr decât îngăduirea. Aceasta deoarece ele sunt foarte vătămătoare pentru uter, pentru sânge și pentru o sarcină viitoare. Printre cauzele multor sarcini din care se nasc copii cu malformații se află folosirea acestor pilule de către femeie, după cum ni s-a relatat. Chiar presupunând că nu ar exista vătămare — o presupunere ipotetică, nu o realitate —, femeia nu ar trebui să folosească ceva care îi reduce numărul nașterilor. Profetul a îndemnat la căsătorii cu femeia iubitoare și roditoare, pentru a avea mulți copii. Cu cât comunitatea este mai numeroasă, cu atât îi sporesc puterea și capacitatea de a se susține singură, fără să depindă de alții. De aceea, Shu'ayb le-a amintit oamenilor săi această binefacere, spunând:

﴿وَاذْكُرُوا إِذْ كُنْتُمْ قَلِيلًا فَكَثَرَكُمْ﴾

Amintiți-vă când erați puțini, iar El v-a înmulțit.

Coran, 7:86, fragment

Allah le-a amintit și fiilor lui Israel această binefacere:

﴿وَجَعَلْنَاكُمْ أَكْثَرَ نَفِيرًا﴾

V-am făcut mai numeroși în oameni.

Coran, 17:6, fragment

Popoarele de astăzi se mândresc cu numărul mare al membrilor lor, căci, după cum am spus, în mulțimea lor stau puterea, demnitatea și capacitatea comunității de a se susține singură, fără a depinde de alții.

Întrebarea 7: Ce spuneți despre soțul care refuză să plătească tratamentul soției, invocând faptul că ea are salariu?

Răspuns: Dacă este înstărit și are posibilitatea, soțul nu ar trebui să fie zgârcit cu soția sa în asemenea lucruri. Dar dacă starea lui materială este mijlocie, iar ea are destui bani pentru că lucrează, el are dreptul să refuze, mai ales dacă tratamentul cere mulți bani. În această chestiune există dezacord între juriștii legii islamice. Unii consideră că soțul nu este obligat în nicio situație să plătească medicamentele și tratamentul. Alții deosebesc între cheltuielile mici și cele mari, iar alții deosebesc după obiceiul locului. Dacă oamenii obișnuiesc ca soțul să plătească soției asemenea cheltuieli, aceasta îi revine ca obligație. Dacă nu este obiceiul lor, nu este obligat.

În orice caz, dacă există litigiu, hotărârea revine tribunalului. Dacă nu există litigiu, împăcarea le este la îndemână celor doi și se ajunge la o înțelegere între ei.

Întrebarea 8: Două surori au alăptat fiecare fiul celeilalte. Care este hotărârea privitoare la ceilalți frați?

Răspuns: Când femeia alăptează un copil, acesta devine copilul ei prin alăptare, iar copiii ei, băieți și fete, devin frați ai lui. Efectul privește doar acel copil. Nu se extinde la cei de același rang de rudenie cu el, cum sunt frații lui, și nici la cei de deasupra sa în ascendență, cum sunt tații și mamele.

Să presupunem că fiul uneia dintre cele două surori se numește Khālid, iar fiul celeilalte se numește Muḥammad. Dacă Muḥammad este alăptat de mama lui Khālid, devine fratele tuturor copiilor ei, băieți și fete. Dacă Khālid este alăptat de mama lui Muḥammad, devine fratele tuturor copiilor ei, băieți și fete. Dar între frații lui Khālid și frații lui Muḥammad nu se creează rudenie prin alăptare, și nici invers. Aceasta se întemeiază pe regula amintită: efectul alăptării se extinde la copilul alăptat și la descendenții săi, nu la tații și mamele sale, nici la frații și unchii săi paterni.

Întrebarea 9: Un bărbat a divorțat de soția sa de două ori, apoi a luat-o înapoi. După o vreme s-a aflat că ultimul divorț fusese al treilea, iar ea născuse copii după aceea.

Care este hotărârea privitoare la copii?

Răspuns: Copiii sunt ai acelui bărbat despre care s-a aflat că divorțase de ea de trei ori, deoarece el nu știa sau uitase cele trei divorțuri. Copiii sunt legitimi, iar descendența lor față de tată este validă, căci au fost concepuți printr-un contact sexual întemeiat pe o presupunere de validitate, deși exista o eroare. Pentru ocrotirea descendenței, Legiuitorul a tratat contactul sexual întemeiat pe o asemenea eroare asemenea celui a cărui îngăduință este sigură.

Întrebarea 10: Un bărbat a divorțat de soția sa de două ori. Apoi ea i-a cerut al treilea divorț, dar el a refuzat. Ea a stăruit, iar el i-a spus: «Vei fi divorțată miercuri.» Aceasta s-a petrecut sâmbătă. Între sâmbătă și miercuri el și-a retras cuvintele. Este valabilă retragerea lui, astfel încât divorțul să nu se producă?

Răspuns: Dacă bărbatul leagă divorțul soției sale de un anumit moment și îi spune: «*Când va fi miercuri, ești divorțată*», ori: «*Când începe luna Rabi^c, ești divorțată*», sau ceva asemănător, nu are puterea să revină asupra acestei declarații. Când sosește momentul de care a legat divorțul, acesta se produce. Prin urmare, spunem:

Dacă prin cuvintele «*Când va veni miercuri, vei fi divorțată*» soțul a intenționat să facă să se producă divorțul, atunci ea este divorțată când vine miercuri, chiar dacă el și-a retras cuvintele.

Dar dacă prin cuvintele «*Vei fi divorțată*» a intenționat: «*Îți voi da divorțul miercuri și vei fi divorțată prin pronunțarea pe care o voi face miercuri*», iar el nu a pronunțat divorțul miercuri, nu i se aplică nimic. În această a doua situație este vorba despre o promisiune, nu despre un divorț legat prin condiție de un moment.

Dacă spune: *«Când va fi miercuri, voi divorța de tine»*, iar miercuri vine și el nu pronunță divorțul, nu se produce niciun divorț.

Întrebarea 11: Care este hotărârea privind sărutarea tatălui, a unchiului patern și a unchiului matern pe față? Adică, după cum se înțelege, femeia întreabă despre sărutarea de către bărbat a fiicei, surorii ori nepoatei sale de frate pe față.

Răspunsul este:

Regula de bază este îngăduința. Dar dacă există teama de ispită, aceasta nu este îngăduită, deoarece legea a închis căile care duc la ispită. De aceea, spunem:

Nu este nicio problemă ca bărbatul să-și sărute fiica pe obraz ori pe frunte, căci pericolul ispitei este îndepărtat. Cât despre nepotul de frate, vărul patern, unchiul matern și alții asemenea, poate exista ispită. De aceea, învățații au socotit nerecomandat ca bărbatul să-și sărute pe față nepoata de frate ori mătușa paternă. Dar în cazul tatălui și al fiului, pericolul este îndepărtat și nu este nicio opreliște.

Întrebarea 12: Este îngăduit să urmezi imamul prin televizor, adică să te rogi în urma unui imam urmărindu-l la televizor?

Răspuns: Aceasta nu este îngăduită, căci imamul trebuie să fie în același loc cu cel care îl urmează. Dacă nu sunt în același loc, șirurile de credincioși trebuie să fie continue între ei, pentru ca adunarea să existe cu adevărat atât în loc, cât și în fapte.

Este cunoscut că rugăciunea prin televizor nu îndeplinește această condiție. De aceea, omului nu îi este îngăduit să urmeze imamul prin televizor.

Întrebarea 13: Cum poate fi evitat răul unui vrăjitor, știind că vraja urmează să se producă în curând?

Răspuns: Dacă lucrul este stabilit prin indicii puternice și vădite, răul poate fi evitat prezentând dovezi împotriva celui vrăjitor, pentru ca el să fie împiedicat să practice vrăjitoria. Dar cu acest

prilej doresc să avertizez asupra închipuirilor care s-au răspândit astăzi printre oameni, până într-atât încât un om poate răci și spune că este vrăjit, deocheat sau altceva asemănător.

De aceea s-au înmulțit plângerile despre deochi și vrăjitorie, deși lucrul poate fi doar o închipuire, o iluzie fără realitate. Omul chibzuit trebuie să se bizuie pe Allah și să nu se supună acestor închipuiri și iluzii.

Întrebarea 14: În privința verighetei: purtarea ei constituie imitare a creștinilor?

Răspuns: S-a spus că verigheta provine din obiceiurile creștinilor. Dacă așa stau lucrurile, cel care imită un popor este dintre ei. Dar dacă intenția este ca bărbatul să-i dăruiască soției un inel de aur care nu indică o credință stricată — după cum se spune, unii îi dăruiesc soției un inel de aur pe care este scris numele lor și primesc de la ea un inel de aur ori de argint pe care este scris numele soției. Aceasta nu este îngăduită, fiindcă se întemeiază pe o credință stricată: cât timp numele soției este scris pe inel și soțul îl poartă, sau invers, legătura căsătoriei va dăinui între ei. Aceasta este ceva fals, fără temei. De asemenea, purtarea unui inel de aur de către bărbat este oprită în orice împrejurare, căci Profetul a oprit aurul bărbaților comunității sale și l-a îngăduit femeilor ei.

Întrebarea 15: Ce spuneți despre bărbatul care își lovește soția fără motiv?

Răspuns: A-și lovi soția fără motiv este oprit, căci aceasta constituie o agresiune împotriva ei. Allah a îngăduit lovirea soției numai pentru un motiv și a spus:

﴿وَالَّتِي تَخَافُ نُشُوزَهِنَّ فَعِظُوهُنَّ وَأَهْجُرُوهُنَّ فِي الْمَضَاجِعِ وَأَضْرِبُوهُنَّ﴾

Pe cele de a căror nesupunere conjugală vă temeți, îndemnați-le, părăsiți-le în paturi și loviți-le.

Coran, 4:34, fragment

În această situație ea are dreptul să-i ceară divorțul, din pricina agresiunii lui împotriva ei. Totuși, părerea mea este că, dacă problema nu poate fi rezolvată între ea și soț, să le ceară celor răspunzători de ea — tatălui, fratelui ori altora — să intervină pentru a îndrepta relația dintre ei.

Întrebarea 16: Care este hotărârea privitoare la o femeie care a fost neglijentă cu purificarea și, din această neglijență, a amânat rugăciunea dincolo de timpul ei?

Răspuns: Ea a săvârșit un păcat mare. Trebuie să se căiască înaintea lui Allah Preaslăvitul și Preaînaltul și să se străduiască de acum înainte să împlinească rugăciunea la timpul ei, în felul poruncit de Allah și de Trimisul Său. Îi cerem lui Allah să ne dăruiască nouă și ei căință sinceră și să ne facă dintre oamenii binelui, care împlinesc ceea ce Îl mulțumește. Allah dă izbândă.

Întrebarea 17: O femeie a venit la Jeddah să-și viziteze fiica, fără să intenționeze ‘umra. Apoi s-a hotărât să împlinească ‘umra. De unde intră în starea de iḥrām?

Răspuns: Ea intră în iḥrām din Jeddah, căci, atunci când Profetul a stabilit punctele de intrare în iḥrām, a spus:

«Ele sunt pentru locuitorii acelor regiuni și pentru cei veniți din alte locuri care trec pe acolo și doresc pelerinajul sau ‘umra. Iar cel care se află dincoace de ele intră de unde pornește, până și oamenii din Mecca, din Mecca.»¹¹

Cuvintele «cel care se află dincoace de ele» înseamnă dincoace de punctele stabilite; «de unde pornește» înseamnă de unde i se naște intenția, până și oamenii din Mecca, din Mecca.

Întrebarea 18: Chemarea la Allah este o obligație pentru femeie și în ce domeniu să cheme?

Răspuns: Trebuie să cunoaștem o regulă: ceea ce este stabilit pentru bărbați este stabilit și pentru femei, în afară de cazul în care o dovadă arată o deosebire.

Un exemplu în care dovada arată o regulă specifică este că ‘Ā’isha — Allah să fie mulțumit de ea! — a întrebat: «O, Trimis al lui Allah! Femeilor le revine jihādul?» El a răspuns: «Lor le revine un jihād în care nu există luptă: pelerinajul și ‘umra.»¹²

Aceasta arată că jihādul, adică lupta împotriva dușmanilor, este o obligație pentru bărbați și nu este o obligație pentru femei.

11 Al-Bukhārī, Cartea pelerinajului, capitolul despre locul în care oamenii din Mecca intră în iḥrām pentru pelerinaj și ‘umra, nr. 1524; Muslim, Cartea pelerinajului, capitolul despre punctele de intrare în iḥrām pentru pelerinaj și ‘umra, nr. 1181.

12 Aḥmad, 6/165; Ibn Mājah, Cartea riturilor pelerinajului, capitolul despre jihādul femeilor, nr. 2901; al-Dāraqūṭnī, al-Sunan, 2/284.

Profetul — binecuvântările și pacea să fie asupra lui! — a mai spus: «*Cele mai bune șiruri ale bărbaților sunt cele dintâi, iar cele mai puțin bune sunt cele din urmă. Cele mai bune șiruri ale femeilor sunt cele din urmă, iar cele mai puțin bune sunt cele dintâi.*»¹³

Regula de bază este că poruncile și interdicțiile stabilite pentru bărbați sunt stabilite și pentru femei, iar cele stabilite pentru femei sunt stabilite și pentru bărbați. De aceea, celui care îl acuză pe un bărbat de desfrâu îi revine pedeapsa de optzeci de lovituri de bici, deși versetul vorbește despre cei care le acuză pe femeile caste, neștiutoare de asemenea lucruri. Allah Preaînaltul spune:

﴿وَالَّذِينَ يَرْمُونَ الْمُحْصَنَاتِ ثُمَّ لَمْ يَأْتُوا بِأَرْبَعَةِ شُهَدَاءَ
فَاجْلِدُوهُمْ ثَمْنِينَ جَلْدَةً﴾

*Pe cei care le acuză pe femeile caste și apoi nu aduc patru martori
biciuți-i cu optzeci de lovituri.*

Coran, 24:4, fragment

Apoi cercetăm chemarea la Allah: este ea numai pentru bărbați sau este o îndatorire comună și generală?

Din Cartea lui Allah și Sunna Trimisului Său se vede că ea este comună și generală. Dar domeniul în care femeia cheamă este diferit de cel al bărbatului. Femeia cheamă la Allah în mediul femeilor, nu în adunările bărbaților. Ea cheamă în domeniul în care poate face aceasta: în comunitatea femeilor, fie în școli, fie în moschei.

13 Muslim, Cartea rugăciunii, capitolul despre îndreptarea și alinierea șirurilor, nr. 440.

Întrebarea 19: Soțul meu îmi cere să-mi închei studiile pentru a deveni o persoană care cheamă la Allah printre femei. Eu însă doresc să mă îngrijesc de casă și de copii și să-mi las studiile. Ține de înțelepciune să-mi ascult soțul ori să renunț la studii?

Răspuns: Părerea mea este să cercetezi unde se află folosul. Casa are nevoie neapărat să rămâi în ea? De pildă, dacă sunt mulți copii mici care au nevoie de îngrijire, este mai bine pentru tine să rămâi acasă decât să ieși la studii, căci Profetul spune: «*Începe cu tine însăși.*»

Ție îți revine îndatorirea și răspunderea de a îngriji copiii și de a pune în bună rânduială casa. Aceasta este o obligație.

Chemarea la Allah este o obligație colectivă, pe care o pot împlini un număr suficient de femei. Dacă poți uni cele două lucruri, adică să chemi la Allah chiar și în afara unei școli, acesta este un lucru bun.

Cu acest prilej doresc să-i avertizez pe frații mei asupra aducerii slujnicelor, fie ele musulmane ori nemusulmane, căci aducerea lor are mai multe urmări rele:

Printre ele: multe vin fără un maḥram, iar femeii nu îi este îngăduit să călătorească fără maḥram. Aceasta s-a transmis în mod autentic în cele două colecții Șaḥiḥ, în hadithul lui Ibn ‘Abbās — Allah să fie mulțumit de amândoi! —, potrivit căruia Profetul a spus: «*Femeia să nu călătorească decât însoțită de un maḥram.*»¹⁴

Printre ele: slujnica află tainele casei și le cunoaște. Ea ar putea fi chiar o femeie angajată pentru a cerceta starea musulmanilor și a le afla lucrurile ascunse.

Printre ele: le obișnuiește pe femei cu lenea, comoditatea și lipsa de activitate. Aceasta le vatămă chiar și gândirea: femeia stă acasă fără lucru, mintea i se tocește și memoria îi slăbește.

14 Al-Bukhārī, Cartea ispășirii pentru vânat, capitolul despre pelerinajul femeilor, nr. 1862; Muslim, Cartea pelerinajului, capitolul despre călătoria femeii cu un maḥram pentru pelerinaj și alte scopuri, nr. 1341.

Printre ele: unele dintre aceste slujnice sunt tinere și frumoase și astfel apare ispita, fie pentru bărbatul însuși, fie pentru fiii lui, dacă are fii. Despre stricăciunea produsă în asemenea împrejurări ne ajung multe vești.

Printre ele: multe asemenea slujnice se prezintă înaintea bărbaților din case cu fețele descoperite și cu mâinile, brațele, labele picioarelor și gambele la vedere. Toate acestea sunt oprite și nu sunt îngăduite.

Prin urmare, trebuie să ne ferim pe deplin de aducerea slujnicilor. Dacă necesitatea o cere, trebuie îndeplinite câteva condiții:

Prima condiție: femeia să fie însoțită de un maḥram.

A doua condiție: să existe siguranță față de ispită.

A treia condiție: să existe o necesitate reală care cere aducerea acestei slujnice.

Întrebarea 20: Cum să le cheme femeia pe celelalte femei la respectarea acestei religii? Este mai bine să se adune unele în casele altora sau la moschee?

Răspuns: Părerea mea este că femeile pot chema la Allah asemenea bărbaților. Totuși, fiindcă femeii nu îi este la fel de ușor să iasă cum îi este bărbatului, ea nu îl egalează în toate privințele. Dar aceste colegii care adună un număr mare de femei pot deveni un domeniu al chemării la Allah între femei.

Cât despre adunarea femeilor pentru învățătură într-o casă, în această privință mă abțin de la o hotărâre. Când compar avantajele folositoare cu vătămarea de care există teamă, spun:

Este mai bine ca femeia să rămână în casa ei, să studieze și să citească din cărți ceea ce îi este la îndemână. În afară, desigur, de cazul în care aceste femei locuiesc în case apropiate, ca vecinele din case lipite una de alta, de pildă; atunci lucrul este ușor.

Dar în privința mersului cu mașina ori a deplasării într-un loc îndepărtat pentru a se aduna în casa unei femei, mă abțin de la o hotărâre și îi cer lui Allah să mă călăuzească înainte de a mă pronunța.

Ne oprim la întrebările care ne-au ajuns, căci a sosit vremea chemării la rugăciune. Îi cerem lui Allah să facă aceste răspunsuri folositoare și să ne apropie prin ele de El, Preaslăvitul și Preaînaltul.

Dawr al-mar'a fī iṣlāḥ al-mujtama'

Rolul femeii în îndreptarea societății

O conferință despre rolul femeii în îndreptarea societății,
cunoaștere, înțelepciune, educație și chemarea la Allah.
Lucrarea include douăzeci de întrebări și răspunsuri care o
privesc pe femeia musulmană.

Autor: Muḥammad ibn Ṣāliḥ al-ʿUthaymīn

Traducere în limba română

Institutul Tawhid

INSTITUTUL TAWHID

tawhid.ro